

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

2609 Norwegian Language Advanced Level

04.12.2008

Tid: 9.00-12.00

Målform: Bokmål

Sidetall: 6

Hjelpemiddel: Ordbok (norsk – norsk)

Merknader: Prøven består av tre hoveddeler. I hoveddel I og II skal du svare på alle oppgavene. I hoveddel III skal du velge én av oppgavene og skrive én tekst. Teksten skrives på eget ark.

Vedlegg: 1

Eksamensresultata blir offentliggjort på nettet, via Arena høgskole. I tillegg finn du eksamensresultatlistene på utsida av eksamenskontoret. Desse listene opplyser kun kandidatnummer og karakter, så hugs kandidatnummeret ditt frå eksamen.

DEL I

LESEFORSTÅELSE

1 Les "Einar Gerhardsen" (vedlegg 1) og svar på spørsmålene.

- 1 Når ble Einar Gerhardsen født?
- 2 Nevn noen av hans aktiviteter før krigen i 1940.
- 3 Hva skjedde under krigen?
- 4 Hvorfor kalles perioden etter krigen for Gerhardsen-perioden?
- 5 Hva karakteriserer denne tida?
- 6 Hva ligger i ordet «landsfaderen»?

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

_____ poeng av 18 mulige

- 2 I kapittel 2, *Et flerkulturelt samfunn*, leste dere om samene. Hva vet du om denne minoritetsgruppen?

_____ poeng av 10 mulige

DEL II SPRÅKLIGE OPPGAVER

3 Preposisjoner. Årstider. *Om* eller *i*?

høst

De baserer seg på å bli ferdig nå .....

Han står i kø for å få billetter til konserten .....

Hun sover ikke så godt .....

sommer

– Hva skal du gjøre .....

– Jeg reiser sørover. Det er for kaldt her .....

De jobber i utlandet, men ..... reiser de alltid hjem.

4 Ord for mengder. Sett inn *noe*, *noen*, *lite*, *få*, *mange* eller *mye*. Det er flere muligheter.

Jeg har _____ fritid.

Det er _____ ost i kjøleskapet.

Vi spiser _____ kjøtt i vår familie.

_____ dager spiser vi bare grønnsaker.

Jeg spiser altfor _____ kaker.

De spiser altfor _____ frukt.

_____ poeng av 12 mulige

5 Passiv. Gjør om til passiv med *det* som subjekt.

Nordmennene inngikk en avtale med kongen.

.....
De forlangte at Norge skulle bli svensk.

.....
De sa at kongen ville gå til krig.

.....
Man aksepterte at svenskekongen skulle være konge i Norge.

6 Passiv. Gjør om til s-passiv.

Man skal ikke betale tilbake stipendene. ....

Bør man prioritere kvinnene? Bør ..... ?

Hvordan bruker vi s-passiv? ..... ?

Hvordan bøyer du verbet *legge*? ..... ?

_____ poeng av 16 mulige

7 Adjektiv. Sett inn adjektiv i riktig form.

Hva synes du er ....., å bo på landet eller i byen? Jeg foretrekker landet.

Hvilken bil er .....? Skoda, tror jeg, for den koster bare 150 000.

Er du ..... eller ..... enn broren din? Vi er like gamle. Vi er tvillinger.

Hva er ....., uttale eller grammatikk? Grammatikk, for det forstår jeg ikke.

8 Indirekte tale og pronomener/possessiver.

Hva sier hun?

Eksempel:

- Jeg har to døtre og en sønn.

Hun sier at hun har to døtre og en sønn.

- Jeg savner de to døtrene mine.

Hun sier at ...

- De besøker meg heldigvis ganske ofte.

Hun sier at ...

- Jeg gruer meg til sønnen min blir voksen.

Hun sier at ...

9 At eller (som)?

De var klar over ..... det ville bli vanskelig.

Dette var et problem ..... var vanskelig å løse.

Dette var et problem ..... det var vanskelig å løse.

Det ..... de ikke hadde arbeid, var en stor belastning.

_____ poeng av 15 mulige

DEL III   TEKSTPRODUKSJON

Velg én av oppgavene. Skriv ca. 300 ord.

- a)   Min drømmejobb.
- b)   Tanker om velferdsstaten.
Hva vil det si å ha en velferdsstat? Hva betyr velferdsstaten – for enkeltmennesket og for familien og samfunnet?
- c)   Nordmenn flytter fra distriktene og inn til byer og tettsteder.
Velg et land du kjenner godt, og fortell om flyttemønsteret der.
Bor mange fremdeles på landsbygda? Hva lever de av der?
Er det mange som flytter? Hvorfor drar de?

Einar Gerhardsen

Einar Gerhardsen ble født i 1897. Faren var arbeider, og han ble selv arbeider i ung alder.

Han ble tidlig politisk interessert og opptatt av å arbeide for bedre forhold for arbeiderne. Både på arbeidsplassen og i politikken fikk han mange tillitsverv. Han ble aktiv i Arbeiderpartiet, og i 1939 ble han nestformann i partiet. I noen timer i 1940 var han ordfører i Oslo før tyskerne nektet å godkjenne ham. Han var aktiv i motstandsarbeidet under krigen, og i 1941 ble han arrestert og slapp ikke ut igjen før krigen var slutt. Etter krigen ble han formann i Arbeiderpartiet, og da det skulle dannes regjering etter krigen, ble Gerhardsen statsminister. Det var en samlingsregjering der alle partiene på Stortinget var representert. Ved de kommende valgene fikk imidlertid Arbeiderpartiet flertall på Stortinget, og Gerhardsen dannet rene arbeiderpartiregjeringer. I en periode på femtitallet trakk han seg fra jobben, men satt ellers som statsminister fram til 1965. Han har vært statsminister lenger enn noen annen her i landet, og tiårene etter krigen omtales ofte som «Gerhardsen-perioden» eller «Gerhardsen-epoken». Hans regjeringstid faller sammen med oppbyggingen av landet etter krigen og med utviklingen fra et temmelig fattig land til en moderne velferdsstat. Det var en periode med sterk økonomisk vekst og viktige sosialpolitiske reformer.

Gerhardsen startet som revolusjonær, og han fikk flere dommer på grunn av politisk aktivitet. Han hadde et godt forhold til Russland, men etter hvert ble han opptatt av samarbeid mellom øst og vest. Det var i hans regjeringstid at Norge ble medlem av Nato i 1949.

Gerhardsen fortsatte hele livet å bo i en liten leilighet i et arbeiderstrøk og la vekt på ikke å glemme sin bakgrunn. Han nøt stor respekt i befolkningen, ikke bare hos medlemmer av samme parti. Han ble kjent som «landsfaderen», og da 1900-tallets mest populære nordmann skulle kåres, ble Gerhardsen nummer to – etter den populære kong Olav. Einar Gerhardsen døde i 1987. Da ble kisten hans kjørt langsamt gjennom sentrum av Oslo, mens tusener av mennesker sto stille langs gatene.